

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Gerb. Giedriui Jankauskui
El. paštas info@duomena.com

2023-01- _____ Nr. 1SS- _____
į 2022-08-31 _____ Nr. prašymą _____

DĖL JŪSŲ PRAŠYMO

Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) gavo Lietuvos Administracinių ginčų komisijos (toliau – Ginčų komisija) 2022-12-30 raštu Nr. 19R-28 (AG-559/06-2022) „Dėl įsiteisėjusio komisijos sprendimo AG-559/06-2022“ persiūtą vykdyti įsiteisėjusį Ginčų komisijos 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimą Nr. 21R-602 (AG-559/06-2022) (toliau – Sprendimas).

Ginčų komisijos Sprendime Nacionalinė žemės tarnyba įpareigota iš naujo išnagrinėti Jūsų 2022-08-31 prašymą teisės aktų nustatyta tvarka.

2022-08-31 prašymu Nacionalinės žemės tarnybos prašėte „<...> 2022 m. rugpjūtį atsiradus naujoms Žemės įstatymu reglamentuotoms aplinkybėms, esančiomis imperatyviosiomis teisės normomis, sudaryti komisiją ir pradėti naują tyrimą dėl matininko veiklos įvertinimo, įpareigoti matininką vykdyti Žemės įstatymo normas, įstatymų nustatytų terminų rėmuose arba panaikinti matininko veiklos licenciją“.

Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 41 straipsnio 10 dalies 1 punkte numatyta, kad kvalifikacijos pažymėjimų galiojimas panaikinamas, kai asmenys, rengdami žemėtvarkos planavimo dokumentus, šiurkščiai pažeidė įstatymų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimą, reikalavimus (šiurkščiu pažeidimu laikomas toks įstatymų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimą, pažeidimas, dėl kurio atsirado arba galėjo atsirasti žala tretiesiems asmenims).

Primename, kad Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus nuolatinė komisija kvalifikacijos pažymėjimų turėtojų veiklai įvertinti, sudaryta Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus 2012 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-154 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuolatinės komisijos kvalifikacijos pažymėjimų turėtojų veiklai įvertinti sudarymo“ (toliau – Komisija), atsižvelgdama į 2017-10-12 posėdžio metu nagrinėtus dokumentus, 2006 m. lapkričio 11 d. išduoto kvalifikacijos pažymėjimo Nr. FP-254, suteikiančio teisę rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, turėtojo Rolando Paškonio (toliau – Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas) pateiktą 2017-06-12 paaiškinimą ir posėdžio metu nustatytas aplinkybes, padarė išvadą, kad rengdamas žemės sklypo (kadastro Nr. 7970/0003:349) formavimo ir pertvarkymo projektą (toliau – Projektas), Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas nesivadovavo Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 62.9 papunkčiu, ir dėl to padarė nešiurkštų

kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo veiklos pažeidimą, ir 2017-11-15 išvadų ir siūlymų Nr. 1KI-2-(11.28.) 6 punktu Nacionalinės žemės tarnybos direktoriui pateikė siūlymą – įspėti Kvalifikacijos pažymėjimo turėtoją dėl teisės aktų pažeidimų, padarytų rengiant Projektą (toliau – Komisijos išvada).

Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (redakcijos, galiojusios Projekto rengimo ir tvirtinimo metu nuo 2014-01-15 iki 2015-04-03) (toliau – Taisyklių), 62.9 papunktyje nustatyta, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas derinamas su kitomis institucijomis, jeigu tai nurodyta pateiktuose reikalavimuose.

2022-08-31 prašyme nurodoma, kad „<...> pareiškėjai Marius Žvinklys, Vladimiras Samsonovas/Tatjana Samsonova, remiantis Žemės įstatymo 41 straipsniu, 2022-07-08 registruotu paštu nusiuntė prašymą UAB „Geodeziniai matavimai“ matininkui Rolandui Paškoniui atlikti Žemės įstatymo 41 straipsnyje imperatyviai įtvirtintus veiksmus – per 30 kalendorinių dienų, įmonės UAB „Geodeziniai matavimai“ lėšomis, pašalinti jo atliktą, **Tarnybos nustatytą pažeidimą, t. y. panaikinti specialiąją žemės ir miško naudojimo sąlygą – naudingųjų iškasenų telkiniai, keturiuose pareiškėjų nuosavybe turimuose sklypuose**“.

Pažymėtina, kad Jūsų 2022-08-31 prašyme nurodomas teiginys, kad Nacionalinė žemės tarnyba, atlikdama Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo vertinimą nustatė pažeidimą – netinkamai nustatytą specialiąją žemės naudojimo sąlygą, kuri naikintina – neatitinka tikrovės ir yra iš esmės klaidingas, kadangi Komisija nustatė Taisyklių 62.9 papunkčio (šiam papunktyje buvo nustatyta, kad Projektas derinamas su kitomis institucijomis, jeigu tai nurodyta pateiktuose reikalavimuose) pažeidimą, kuri atsižvelgdama į nustatytą aplinkybių visumą, klasifikavo kaip nešiurkštų kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo veiklos pažeidimą.

Informuojame, kad tiek žemės sklypo (buvęs kad. Nr. 7970/0003:349) suformavimo metu, tiek rengiant Projektą bei jį įgyvendinant Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (redakcija, galiojusi Projekto rengimo ir tvirtinimo metu nuo 2014-07-15 iki 2015-06-02) (toliau – Specialiosios žemės naudojimo sąlygos), 101 punkte nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos – *Išžvalgyti naudingųjų iškasenų telkiniai (XXIII skyrius)* (toliau – SŽNS), privalėjo būti nustatytos.

Svarbu pabrėžti, kad 2020-01-01 įsigaliojus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymui (toliau – SŽNSĮ) – SŽNS taikymas buvo sukonkretintas, t. y. SŽNSĮ 109 straipsnio „*Žemės gelmių išteklių ir juose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos*“ 1 dalyje nustatyta, kad šiame straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos **taikomos aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose**, išskyrus atvejus, kai šie telkiniai patenka į valstybinius parkus, draustinius ar rezervatus.

Vadovaujantis SŽNSĮ 109 straipsnio 1 dalimi, SŽNS teritorijos Šventininkų smėlio ir žvyro telkinio parengtinai išžvalgytuose plotuose, į kuriuos patenka Jūsų 2022-08-31 prašyme minimi žemės sklypai, neturi būti nustatomos, tą patvirtino ir Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2020-12-16 rašte Nr. (7)-1.7-7880 „Dėl informacijos suteikimo“ (toliau – LGT Raštas) adresuotame žemės sklypų (Nr. 7970/0003:1775, Nr. 790/0003:1770, Nr. 7970/0003:1771 ir Nr. 7970/0003:1763) savininkams (M. Ž., V. S. ir T. S.).

LGT Rašte nurodyta, kad „<...> žemės sklypai (ar jų dalys), kurių kadastro Nr. 7970/0003:1775, Nr. 790/0003:1770, Nr. 7970/0003:1771 ir Nr. 7970/0003:1763, esantys

Šventininkų k., Senujų Trakų sen., Trakų r. sav., patenka į Šventininkų smėlio ir žvyro telkinio parengtinai išžvalgytą plotą. Minėtų žemės sklypų teritorijoje netaikomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio (VI skyrius tryliktasis skirsnis) reikalavimai“.

Informuojame, kad Jūsų 2022-08-31 prašymas pakartotinai vertinti Kvalifikacijos pažymėjimo turėtoją atsiradus „naujosioms aplinkybėms“, kurios nesietinos su Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo atliktais veiksmais rengiant Projektą, ypač kai Nacionalinė žemės tarnyba neturi teisės įpareigoti Kvalifikacijos pažymėjimo turėtoją atlikti veiksmus, kurių Projekto rengimo metu Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas neturėjo atlikti (t. y. panaikinti SŽNS teritoriją, kurios tuo metu nebuvo naikintinos), nebus tenkinamas.

SŽNSĮ 142 straipsnyje nauja redakcija išdėstyto, įsigaliojusio 2023-01-01 SŽNSĮ 9 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Prašymą (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus) pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius (kai tokio nėra, – žemės sklypo savininkas ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis).

SŽNSĮ 142 straipsnyje nauja redakcija išdėstyto, įsigaliojusio 2023-01-01 SŽNSĮ 12 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad kai nelieka objekto (objekto, kuriame vykdoma ir (ar) planuojama vykdyti ūkinė ir (ar) kitokia veikla, statinio ir (ar) įrenginio, arba kito šiame įstatyme nurodyto objekto ar veiklos), dėl kurio buvo nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas šio objekto savininko ar valdytojo arba žemės sklypo, patenkančio į nustatytą pasikeitusią ir (ar) panaikintą teritoriją, savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio (pateikus šio objekto savininko ar valdytojo, jeigu toks yra, rašytinį sutikimą) prašymu kartu su Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytais dokumentais šiuose nuostatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis išregistruoja šią teritoriją; tokiu atveju specialiosios žemės naudojimo sąlygos netaikomos nuo jų išregistravimo dienos.

Nekilnojamo turto registro nuostatų, patvirtintų 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registro nuostatai), 84² punkte nurodyta, kad prašymą (pranešimą) įregistruoti ar išregistruoti SŽNS teritoriją arba pakeisti jos duomenis Nekilnojamojo turto registre elektroniniu būdu Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo nustatytais priemonėmis teikia:

- prašymą (pranešimą) įregistruoti SŽNS teritoriją (pakeisti SŽNS teritorijos duomenis) teikiantis subjektas, nurodytas SŽNSĮ 9 straipsnio 2 ar 3 dalyje (Registro nuostatų 84².1 papunktis);
- prašymą (pranešimą) išregistruoti SŽNS teritoriją teikiantis subjektas, nurodytas SŽNSĮ 12 straipsnio 3 dalyje (Registro nuostatų 84².2 papunktis);
- teismas, priėmęs sprendimą panaikinti SŽNS teritoriją, arba bet kuris iš teismo proceso dalyvių (Registro nuostatų 84².3 papunktis).

Registro nuostatų 84¹⁴ papunktyje nustatyta, kad SŽNS teritorijos išregistruojamos vadovaujantis SŽNSĮ 12 straipsnio nuostatomis. Registro tvarkytojas išregistruoja SŽNS iš Nekilnojamojo turto registro, panaikina ribas Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje ir įrašus (pažymi kaip archyvinius) apie SŽNS teritoriją žemės sklypo (-ų) registro įrašė (-uose) ar Nekilnojamojo turto registre patikslina informaciją apie SŽNS teritorijoje taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Vadovaujantis Registro nuostatų 84¹⁵ punktu, prašyme (pranešime) išregistruoti SŽNS teritoriją turi būti nurodyta: naikinamos SŽNS teritorijos pavadinimas; naikinamos SŽNS teritorijos unikalus numeris; **dokumento, kurio pagrindu panaikinta SŽNS teritorija, pavadinimas, numeris bei data ir jį patvirtinusio (sprendimą priėmusio) subjekto duomenys (institucijos pavadinimas ir kodas (jei suteiktas) arba asmens, priėmusio sprendimą, pareigos).**

Pabrėžtina, kad vadovaujantis SŽNSĮ 12 straipsnio 3 dalimi ir Registro nuostatų 84².2 papunkčiu, inicijuoti SŽNS išregistravimą gali tik objekto, kurio atitinkamoje teritorijoje taikomos SŽNS, savininkas (valdytojas) (aptariamam atveju LGT) arba žemės sklypo, patenkančio į SŽNS, savininkas.

Pažymėtina, kad Nacionalinės žemės tarnybos veiklos sritys ir kompetencija yra apibrėžtos Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. D1-393 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“. Minėtų nuostatų 8 punkte nustatyta, kad Nacionalinės žemės tarnybos veiklos tikslai: užtikrinti racionalų žemės naudojimą, tvarkyti geodezijos, kartografijos ir valstybinių erdvių duomenų rinkinius, plėtoti nekilnojamojo turto kadastrą ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūrą; užtikrinti įstatymais ir kitais teisės aktais pavestą žemės santykių teisinio reglamentavimo įgyvendinimą; atlikti valstybinės žemės patikėjimo teisės subjekto (patikėtinio) funkcijas; užtikrinti tinkamą žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimą ir įgyvendinti valstybės politiką valstybinės žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūros ir kontrolės bei administracinių nusižengimų teisenos, vykdant valstybinę žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūrą, srityse.

Taigi, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įregistravimas, išregistravimas, keitimas privačiuose žemės sklypuose nėra priskirtas Nacionalinės žemės tarnybos kompetencijai.

Manome, kad LGT rašte nurodytų žemės sklypų savininkai Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Registro nuostatų nustatyta tvarka, turėtų pateikti prašymą (pranešimą) (kartu pateikdami ir LGT raštą) išregistruoti įrašus apie jų žemės sklypuose nustatytas SŽNS.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 1 punkte (aktuali redakcija) nustatytu minimalios ir proporcingos ūkio subjektų priežiūros naštos principu, Nacionalinė žemės tarnyba neturi teisinio pagrindo taikyti administracinės atsakomybės, t. y. pakartotinai vykdyti Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo veiklos vertinimo procedūras, rengiant Projektą, bei negali įpareigoti Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojo panaikinti SŽNS, kadangi pagal SŽNSĮ 12 straipsnio 3 dalį bei Registro nuostatus, teisė inicijuoti SŽNS išregistravimą Nekilnojamojo turto registre esančius įrašus apie SŽNS žemės sklypuose suteikta tik tų žemės sklypų savininkams arba šių SŽNS valdytojams (aptariamam atveju – LGT).

Prireikus daugiau papildomos informacijos Jums gali suteikti Nacionalinės žemės tarnybos Žemės tvarkymo ir administravimo departamento Žemės tvarkymo skyriaus vyriausioji specialistė Dalia Bernatavičienė, tel. 8 706 85 150 arba el. p. Dalia.Bernataviciene@nzt.lt.

Nacionalinės žemės tarnybos priimti sprendimai (raštai) per vieną mėnesį gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (adresas – Vilniaus g. 27, Vilnius) arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (adresas – Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktoriaus pavaduotojas

Algis Bagdonas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė žemės tarnyba 188704927, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	dėl įsiteisėjusio Komisijos sprendimo AG-559/06-2022
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-02-02 Nr. 1SS-144-(5.59 E.)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Algis Bagdonas, Direktorius pavaduotojas (kuruojantis ŽTAD ir GŽNKD), Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	ALGIS BAGDONAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-02-01 19:08:01 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-02-01 19:08:19 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-15 11:39:43 – 2026-05-14 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema NŽT DVS, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, į.k.188704927 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-19 16:41:35 iki 2025-12-18 16:41:35
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema NŽT DVS, versija 3.5.69
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-02-02 07:18:02)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-02-02 07:18:02 Dokumentų valdymo sistema NŽT DVS